

Beregningsutvalgets rapport fra 2023-kartleggingen

Kommunenes utgifter til bosetting og integrering av flyktninger og nyankomne innvandrere i 2023

Rapport fra Beregningsutvalget september 2024

Beregningsutvalgets mandat

«Beregningsutvalget skal hvert år kartlegge kommunenes utgifter til bosetting og integrering. Kartleggingen må tilpasses det til enhver tid gjeldende regelverk»

Beregningsutvalget ble opprettet av Kommunal- og arbeidsdepartementet i 1991. Utvalget har hvert år siden 1991 kartlagt kommunene sine utgifter til bosetting og integrering av flyktninger

Resultatet av kartleggingen inngår i regjeringen sine avgjørelser for tilskuddsordningene sine satser og er innspill til regjeringens arbeid med statsbudsjettet.

Beregningsutvalgets sammensetning

Partssammensatt utvalg fra **staten og kommunesektoren**, 4 representanter fra hver

- IMDi
- Statsforvalteren Oslo/Viken
- Statsforvalteren Innlandet
- KS
- Sandefjord kommune
- Lillehammer kommune

I hovedundersøkelsen for 2023 deltok 23 kommuner i kartleggingen. En tar hensyn til størrelse, geografisk spredning og at de samlet har bosatt en stor nok del av målgruppen.

Drammen har vært med i beregningsutvalget før kommunesammenslåingen, men hadde et par års pause. Dette er 3 året vi er med etter sammenslåingen.

Målgruppe

Antallet personer som utløste integreringstilskudd i 2023 er 79 230 på landsbasis. Altså de som er bosatt / familieegjenforent i perioden 2019 – 2023.

Dette er en økning på 53 prosent sammenlignet med året før.

For Drammen besto målgruppen av 1090 personer.

Kartleggingen omfatter:

- 1) **Hovedundersøkelse:** Utvalgskommuners utgifter til integreringstiltak og administrasjon. Dette er spørreskjemaer alle kommuner jobber med hver vår knyttet til foregående år.
- 2) Det hentes ut Nasjonale tall for sosialhjelp, ventestønad og introduksjonsstønad
- 3) Helseutgifter stipuleres med fast beløp pr person i målgruppen.

I tillegg gjøres det en egen undersøkelse på norskopplæring på voksenopplæringen, men denne er knyttet til alle elever, også de uten integreringstilskudd. Tall på dette kommer derfor i egen beregning.

Hovedundersøkelsen: Integreringstiltak og administrasjon

- Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid
- Introduksjonsordningen
- Grunnskoleopplæring for voksne
- Administrasjon av kvalifiseringsprogram og kvalifiseringsstønad
- Sysselsettingstiltak
- Bolig og boligadministrasjon
- Støttekontakt, aktivisering, pleie og omsorg i hjemmet
- Barne- og ungdomsvern
- Ekstratiltak i grunnskolen
- Barnehage og ekstratiltak
- Felleskostnader
- Kultur- og ungdomstiltak

Hovedkonklusjon

Beregningsutvalgets rapport «Kommunenes utgifter til bosetting og integrering av flyktninger og nyankomne innvandrere i 2023» *) viser at **kommunene i gjennomsnitt fikk dekket 91, 8 prosent av merutgiftene** til bosetting og integrering fra staten. Det er en nedgang fra 97,3 prosent året før.

Grunnen er en **markant økning i utgifter til sosialhjelp og bosetting**. Det skyldes at det kommer mange flyktninger, samt økte bolig- og levekostnader. I tillegg er det mange barn, eldre og enslige forsørgere blant ukrainske flyktninger.

*) Flyktninger, personer med opphold på humanitært grunnlag, personer med midlertidig kollektiv beskyttelse og nyankomne innvandrere

Utgifter/dekningsgrad 2022 vs. 2023

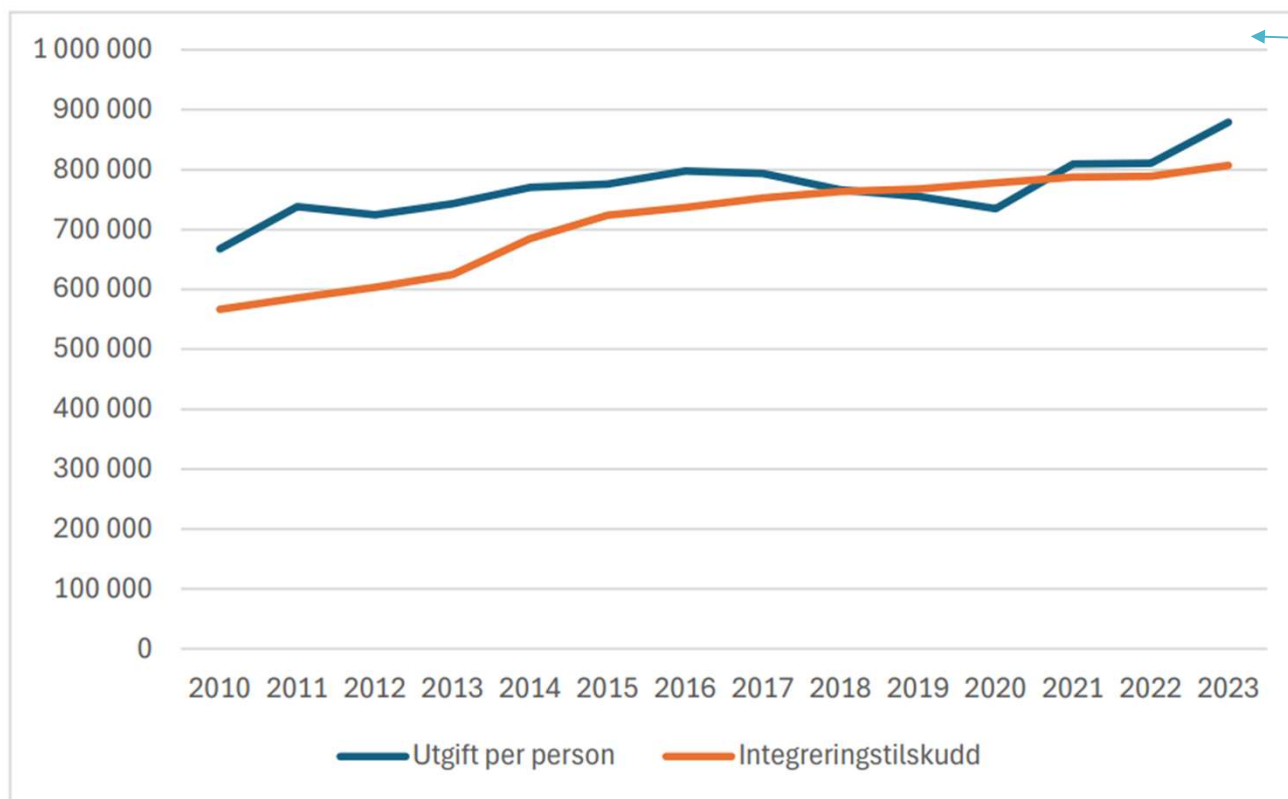

Fra 2022 til 2023 økte gjennomsnittlig utgift per person med 8,4 prosent. Bak dette ligger en markant økning i sosialhjelp, etablering og sosial rådgivning i 2023, som skyldes økte bolig-, og levekostnader, og mange barn, eldre og enslige forsørgere blant ukrainske flyktninger.

	2022	2023	Endring	Prosentvis endring
Samlede utgifter per person	810 865	879 063	68 198	8,4
Beregnet utbetalt tilskudd	788 673	807 020	18 348	2,3
Dekningsgrad	97,3 %	91,8 %		-5,5 (pp)

Gjennomsnitt utgift/tilskudd for femårsperioden – over tid

Hvis utgiftene pr flyktning hadde fulgt kommunal deflator ville utgiftsnivået vært i overkant av 1 mill.

Kilde: Beregningsutvalget

Utgiftene som blir dekket av integreringstilskuddet

Integreringstilskuddet skal dekke gjennomsnittlige utgifter til bosetting og integrering det året flyktningen bosetter seg i en kommune, og i de fire neste årene.

I kartleggingen av 2023 er gjennomsnittlig utgift per person over fem år estimert til 879 063 kroner. Dette er en økning på 8,4 prosent fra året før. Kommunal deflator for 2023 var 4,5 prosent.² Tabell 1 viser gjennomsnittlig utgift per person i målgruppen over fem år i 2022 og 2023.

Tabell 1. Gjennomsnittlig utgift per person som utløser integreringstilskudd over fem år. 2022 og 2023. Kroner og prosentvis endring.

	2022	2023	Endring	Prosentvis endring
Utgifter til integreringstiltak og administrasjon av disse	421 247	443 690	22 443	5,3
Utbetalt introduksjonsstønad	237 379	243 797	6 418	2,7
Utbetalt sosialhjelp	101 446	129 640	28 194	27,8
Utbetalt ventestønad, inkl. etablering	12 839	21 121	8 282	64,5
Utgifter til helsetjenester	37 954	40 815	2 861	7,5
Gjennomsnittlig utgift per person	810 865	879 063	68 198	8,4

Kilde: Beregningsutvalget og SSB

Utgifter pr. kommune/person - Hovedundersøkelsen:

Vedlegg 2: Oversikt over utvalgskommunene sine utgifter til integreringstiltak og administrasjon i 2022 og 2023. Antall i målgruppen er antall per 31.12.2023 korrigert for nettoutflyttinger. Utgatte kommuner i 2022 er inkludert (markert i kursiv).

Kommune	Antall i målgruppen		Totale utgifter (hovedundersøkelsen)		Utgift per person	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
0301 Oslo	3 346,5	4 977,5	261 444 836	412 351 911	78 125	82 843
1103 Stavanger	1 202,0	1 990,0	141 797 731	204 415 571	117 968	102 721
1106 Haugesund	479,0	803,0	44 018 398	50 318 243	91 896	62 663
1505 Kristiansund	257,0	434,5	16 049 447	34 278 828	62 449	78 893
<i>1508 Ålesund</i>	413,5		41 172 299		99 570	
<i>1806 Narvik</i>	259,5		19 630 717		75 648	
3103 Moss	478,5	659,0	50 714 210	68 243 067	105 986	103 555
3105 Sarpsborg	389,0	439,5	47 604 648	46 482 746	122 377	105 763
3201 Bærum		950,0		123 957 866		130 482
3205 Lillestrøm	631,0	934,5	62 548 446	93 710 894	99 126	100 279
3207 Nordre Follo	502,0	790,0	41 005 114	67 103 592	81 683	84 941
3301 Drammen	781,5	1 090,5	37 818 074	67 855 010	48 392	62 224
3405 Lillehammer	295,5	466,0	22 006 572	45 296 870	74 472	97 204
3907 Sandefjord	437,0	647,0	34 050 478	47 351 568	77 919	73 186
3909 Larvik	365,0	541,5	44 650 251	42 131 898	122 329	77 806
4014 Kragerø		216,5		15 883 207		73 364
4203 Arendal	375,0	609,0	36 631 658	49 915 199	97 684	81 963
4204 Kristiansand		1 430,0		98 338 405		68 768
4601 Bergen	1 681,0	2 399,0	192 349 409	283 268 206	114 426	118 078
4602 Kinn	335,0	518,0	27 284 392	44 095 451	81 446	85 126
4631 Alver	303,0	427,0	24 794 183	29 149 336	81 829	68 265
5001 Trondheim	1 581,0	2 222,0	141 558 929	180 788 571	89 538	81 363
5028 Melhus	242,0	339,5	18 730 724	32 604 030	77 400	96 035
5503 Harstad	339,0	521,0	36 977 237	43 252 822	109 077	83 019
5605 Sør-Varanger	164,0	248,0	14 454 785	18 126 969	88 139	73 093
I alt	14 857,0	23 653,0	1 251 692 538	2 098 920 260	84 249	88 738

Kilde: Beregningsutvalget

Drammen sin kostnad på hovedundersøkelsen for 5 år gir det en kostnad på 311 120. Forrige tabell viste et gjennomsnitt på 443 690.- for alle kommuner.

Totale utgifter pr person – med indeks på 100

Vedlegg 8: Totale utgifter per person i målgruppen. Utbetalt sosialhjelp, introduksjonsstønning, integreringstiltak og administrasjon av disse i 2023. Indeks 100 er lik gjennomsnittet.

Kommune*	Integreringstiltak og administrasjon av disse	Sosialhjelp	Ventestønning/etablering	Introduksjonsstønning	Totalt**
0301 Oslo	93	148	0	93	99
1103 Stavanger	116	144	0	98	111
1106 Haugesund	71	129	0	108	89
1505 Kristiansund	89	87	0	81	85
3103 Moss	117	172	0	91	114
3105 Sarpsborg	119	132	0	84	108
3201 Bærum	147	72	302	81	119
3205 Lillestrøm	113	140	0	119	115
3207 Nordre Follo	96	112	309	100	105
3301 Drammen	70	96	300	89	86
3405 Lillehammer	110	70	0	116	102
3907 Sandefjord	82	149	6	82	91
3909 Larvik	88	114	0	76	87
4014 Kragerø	83	148	0	116	100
4203 Arendal	92	104	0	98	94
4204 Kristiansand	77	108	0	78	81
4601 Bergen	133	87	213	86	114
4602 Kinn	96	71	185	103	97
4631 Alver	77	62	274	127	95
5001 Trondheim	92	104	334	92	100
5028 Melhus	108	104	0	80	97
5503 Harstad	94	85	318	89	97
5605 Sør-Varanger	82	86	0	121	92
Utvalgskommunene	100	100	100	100	100

*Utgiftsføring varierer fra kommune til kommune

**Helseutgifter inngår i totalen

Kilde: Beregningsutvalget

Enslige mindreårige – eget tilskudd.

Det har vanligvis kommet få mindreårige uten foreldre som flyktninger til Norge. De siste årene har antallet økt, som følge av krigen i Ukraina.

I 2023 var dekningsgraden for tilskudd for enslige mindreårige på 113,8 prosent. Det er en nedgang på 3,6 prosentpoeng fra året før. Her er det store forskjeller i utgiftene for hver kommune, men i gjennomsnitt dekker tilskuddene mer enn utgiftene.

**DRAMMEN
KOMMUNE**
– et godt sted å leve